

PYTAJ specjalistów

PISZCIE NA ADRES: 00-048 WARSZAWA, UL. WIEJSKA 19, REDAKCJA „PRZYJACIÓŁKI” LUB E-MAIL: alicja.hass@przyjaciolka.pl

Trudno jest poruszać się w gąszczu przepisów prawnych i finansowych. Nie jesteś pewna, do czego masz prawo? Nasi eksperci znają odpowiedzi na twoje pytania. Napisz do nas!

analityk
Roman Przasnyski,
ekspert Gold
Finance i Związku
Firm Doradztwa
Finansowego

prawnik
Adam Kret,
ekspert portalu
www.wieszjak.pl

Michał Serzycki,
Główny Inspektor
Ochrony Danych
Osobowych

PRAWO

Czy mogę zmienić swój czas pracy?

Jestem mamą malutkiej córeczki. Z uwagi na trudną sytuację materialną musiałam wrócić do pracy. Chciałabym jednak skrócić swój dzień pracy z ośmiu godzin do pięciu. Czy pracodawca musi przychylić się do mojej prośby? Czy dostanę mniejsze wynagrodzenie?

Ewa K. z Jeleniej Góry

Oczywiście może Pani złożyć pracodawcy wniosek o obniżenie wymiaru czasu pracy. Taki przywilej przysługuje każdej osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego. Proszę pamiętać, że wolno skrócić wymiar czasu pracy maksymalnie o połowę. Pomniejszony wymiar będzie obowiązywał tylko w okresie, w którym mogłaby Pani korzystać z urlopu wychowawczego. Pracodawca musi uwzględnić taki wniosek. Co ważne w okresie pierwszych 12 miesięcy pracy w skróconym wymiarze – przysługuje Pani taka sama ochrona przed wypowiedzeniem jak w trakcie urlopu wychowawczego. Jeśli chodzi o wynagrodzenie – zmniejszenie czasu pracy związane jest z proporcjonalnym obniżeniem wynagrodzenia. W tym przypadku może ono wynosić 5/8 poprzednio wypłacanego. Pracodawca może jednak zgodzić się na zastosowanie korzystniejszego przelicznika.

PODSTAWA PRAWNA:
Kodeks pracy, art. 186¹, 186²

Wychowując małe dziecko, masz prawo pracować w krótszym niż dotychczas wymiarze czasu

Jak odzyskać prawo do mieszkania?

W 2003 roku przepisałam gospodarstwo na syna. W darowiźnie była zapisana służebność dla mnie. Syn się z tego nie wywiązuje, znęca się nade mną. Obecnie przebywam w ośrodku pomocy w Gliwicach. Nie mogę odzyskać moich osobistych rzeczy. Co mam dalej robić?

Olga T. z Zambrowa

W powyższej sytuacji może Pani domagać się przed sądem zamiany służebności mieszkania na rentę w kwocie odpowiadającej wartości służebności – powinna więc wystarczyć co najmniej na wynajęcie

innego lokalu. Inne rozwiązanie – to odwołanie darowizny z uwagi na rażąco niewdzięczność obdarowanego. Wówczas powinna Pani złożyć synowi oświadczenie na piśmie o zwrocie darowizny (o ile nie upłynął rok od czasu naganego zachowania syna). Jeśli nie będzie chciał dobrowolnie udać się do notariusza w celu przepisania gospodarstwa z powrotem na Panią, konieczne będzie złożenie pozwu do sądu cywilnego. Z uwagi na duży stopień skomplikowania takiego pozwu i wysokie koszty wpisu (można poprosić sąd o zwolnienie od nich) radzę skorzystać z usług prawnika.

PODSTAWA PRAWNA:
Kodeks rodzinny i opiek., art. 109

FINANSE

Czy można wierzyć ofertom?

Chcę kupić samochód w kredycie. Spotkałam się z różnymi ofertami w rodzaju „pięć lat, raty zero procent”. Jak podchodzić do takich propozycji?

Grażyna O. z Trzebnicy

Do ofert typu „raty zero procent” można podchodzić dziś już z mniejszą nieufnością niż jeszcze kilkanaście miesięcy temu, bo obecnie chroni nas ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Zgodnie z jej zapisami wprowadzenie w błąd konsumenta może przedsięwziąć sporo kosztować. Trzeba jednak dokładnie sprawdzić, czy z zaciągnięciem takiego kredytu nie wiąże się inne opłaty. Choć banki nie naliczają odsetek, tak jak przy zwykłych kredytach, to często pobierają prowizję i różnego rodzaju opłaty (za przygotowanie wniosku, obsługę kredytu). Często też wymagają ubezpieczenia pożyczki, co wiąże się dodatkowymi kosztami. Może się zdarzyć, że suma tych opłat jest pokaźna i powoduje, że zero procent bywa tak samo kosztowne jak zwykły kredyt. Trzeba dokładnie przeczytać umowę, jaką podpisujemy, i pytać o szczegóły osobę, która nas obsługuje.

PODSTAWA PRAWNA:
ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (DzU z 2007 r. nr 171, poz. 1206).

DANE OSOBOWE

Czy powinienam podać dane firmie?

Jeżeli wypełniam formularz dla firmy marketingowej, to czy muszę podać swoje dane osobowe?

Ludwika S. z Ostrowa

Nie. Wiele osób skuszonych np. obietnicą wygranej, wypełniając ankietę czy kupon konkursowy, podaje swoje imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL. Jednak przed wpisaniem tych informacji należy sprawdzić, czy firma podaje nazwę i adres swojej siedziby, zakres danych i cel, w jakim będzie je wykorzystywała. Powinna także poinformować o tym, że ma zamiar przekazać (i komu) te dane. Jeśli tak, to firma, która je otrzyma, musi nie tylko powiadomić osobę, której dane dotyczą o ich posiadaniu, ale też o możliwości wniesienia sprzeciwu, gdyby te informacje miały być wykorzystywane w celach marketingowych. Dlatego warto się zastanowić przed podaniem tak szczegółowych informacji o sobie, bo raz wyrażoną zgodę trudno jest cofnąć.

Czy bank może przetwarzać moje dane mimo sprzeciwu?

Złożyłam sprzeciw w banku wobec przetwarzania moich danych w celach marketingowych. Czy mimo tego bank ma nadal prawo to robić?

Maria Z. z Gdyni

Przetwarzanie danych pomimo złożenia sprzeciwu jest niedopuszczalne. Może bowiem doprowadzić do naruszenia praw osoby, której dane dotyczą. Przetwarzanie danych jest zgodne z prawem tylko w ściśle określonych przypadkach, m.in. gdy administrator danych ma zgodę osoby, której dane dotyczą. Jeśli osoba ta wniesie sprzeciw wobec przetwarzania informacji o niej w celach marketingowych, administrator może wprowadzić pozostać w swojej bazie imię i nazwisko tej osoby, numer PESEL lub adres, ale ma prawo to zrobić w celach informacyjnych – tylko po to, by uniknąć ponownego wykorzystania tych danych przy oferowaniu usług marketingowych.

BEZPŁATNE DYŻURY NASZYCH EKSPERTÓW

Mateusz Ostrowski

doradca finansowy
Open Finance
24 sierpnia, poniedziałek, godz. 17–19

Adam Kret

prawnik
ekspert portalu www.wieszjak.pl
1 września, wtorek, godz. 17–19

ZADZWOŃ!!!
0 800 250 071

